

KURBAN İBADETİNDEKİ HİKMETLER

22 Mayıs 2026 (05 Zilhicce 1447)

قال الله تعالى: ﴿أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمَلَتْ أَيْدِينَا أَنْعَامًا فَهُمْ لَهَا مَالِكُونَ﴾ [سورة يس: ٧١] قال رسول الله ﷺ: ﴿يَا فَاطِمَةُ، قُومِي إِلَى أَضْحِيَّتِكَ فَاشْهَدِيهَا، فَإِنَّهُ يُعْفَرُ لَكَ عِنْدَ أَوَّلِ قَطْرَةٍ مِنْ دَمِهَا كُلُّ ذَنْبٍ عَمَلْتِيهِ﴾ [الذهبي المهذب]

Muhterem Mü'minler,

Bugünkü hutbemiz, **"Kurban İbadetindeki Hikmetler"** hakkında olacaktır.

Alemde her şey bir gaye için yaratılmıştır. Bu meyanda, insanoğlu Allah'a kulluk için yaratılmış, diğer varlıklar da doğrudan veya dolaylı olarak insanlığa hizmet etmek üzere yaratılmış ve insanın emrine verilmiştir. Herhangi bir varlığın gayesi istikametinde ve ilahi iradeye uygun olarak kullanılması adalet, bunun aksi ise zulümdür.

Etinden ve sütünden istifade edilen hayvanların yaratılış gayeleri de insanoğluna hizmet etmektir. Bu hakikati Cenâb-ı Hak Kur'an-ı Kerim'de şöyle beyan buyurur:

"Bizim, kudretimizle meydana getirdiklerimiz arasından onlar için (deve, sığır, koyun cinsi) hayvanlar yarattığımızı hâlâ görmediler mi? Şimdi (böylece) kendileri de onlara sahip bulunmaktadır. Onları, kendilerine boyun eğdirip emirlerine verdik. Onlardan bir kısmını binek edinirler, bir kısmını da yiyorlar. Kendileri için onlarda daha nice faydalar ve içecek (leri süt)ler vardır. Hâlâ şükretmezler mi?"¹

Adı geçen bu hayvanların etlerinden faydalanmak maksadıyla kesilmeleri mubah, kurban niyeti ile kesilmeleri ise ibadettir.

Kurban, Allah'a yakınlık niyeti ile kesilen hayvana verilen isimdir. Âdem aleyhisselam'dan bu yana bu ibadet ifa edilegelmiştir.

Kurban, insanoğlu için bir imtihandır. İnsanlık tarihindeki ilk kurbanın hikayesini Kur'an-ı Kerim şöyle anlatır:

"(Resûlüm!) Onlara Adem'in iki oğlunun gerçek haberini oku: Hani ikisi birer kurban sunmuşlardı (Hâbil koç, Kâbil ekin sunmuştu) da onlardan birinin (Habilin) ki kabul olunmuş, (gökten inen ateş, onun kurbanını yakmış) diğerinki kabul olunmamıştı. O (kurbanı kabul olunmayan Kâbil, bu durumu kıskanarak

kardeşine): **"Seni mutlaka öldüreceğim." demişti.** (Habil de): **"Allah, ancak kendisinin emrine uyan/ karşı gelmekten sakınanlardan (kurbanı) kabul eder." demişti.**"²

Daha sonra İbrahim Aleyhisselam oğlunu kurban etmekle emrolunup imtihana tabi tutulmuş, fakat murad-ı ilahi Hz. İsmail'in kurban edilmesi olmadığı için onun yerine Allah tarafından kurbanlık bir koç gönderilmiştir. Bu hadise de Saffat suresinde uzunca anlatılmıştır.

Peygamber Efendimiz'e (s.a.v.) Cenab-ı Hak tarafından; **"O halde Rabbin için namaz kıl, hem de kurban kes!"³** buyrulmak suretiyle bu ibadet emredilmiştir.

Kurban ibadeti günahlara keffarettir. Peygamber Efendimiz (s.a.v.) Kurban Bayramı'nın birinde Hz. Fatıma validemize şöyle buyurmuştur: **"(Ey Fatıma!) Kurbanının başına git ve (kesilirken) gör. Kurban kanının (dökülen) ilk damlası ile işlediğin (küçük) günahların tamamı affolunur."⁴**

Kurban; Allah tarafından imtihan maksadıyla emrolunduğu için en sevdiği oğlunu tereddüt etmeden bıçağın altına yatıran Hz. İbrahim'in ve yine aynı maksatla canını Allah'a seve seve teslim eden Hz. İsmail'in kulluktaki samimiyet ve ihlaslarının remzidir. Onun içindir ki Müslüman kurban keserken şöyle niyet eder:

"Yâ Rabbi! Şu vücudum, sana karşı o kadar hata ve isyan etti ki affedilebilmem için bu vücudu sana kurban etmem lâzım. Fakat sen, insan kurban etmeyi haram kıldığından, vücuduma bedel olarak bu hayvanı kesiyorum, kabul eyle."

Allah dostları Kurbanın bazı hikmetlerini şöyle beyan etmişlerdir:

Kurban ilahi öfkeyi söndürür; Allah'ın rızasını celbeder. Çok kurban kesilen bir memlekette harp olmaz. Kurbanda çoluk-çocuk ve fakir fukara için umumi bir maslahat ve mutlak bir menfaat vardır. Kurban Bayramı'nda umumi af tecelli eder.

Allah'ın emrine teslim olup hikmete erenlere ne mutlu!

¹ Yasin, 71-73

² Maide, 27

³ Kevser, 2

⁴ Zehebi, Elmühezzeb, 8/3869

Die Weisheiten des Opferrituals

22. Mai 2026 | 5. Dhul-Hiddscha 1447

Verehrte Muslime!

Unsere heutige Hutbe befasst sich mit den Weisheiten des Opferrituals.

Alles im Universum wurde zu einem bestimmten Zweck erschaffen. So wurde der Mensch erschaffen, um Allah Ta'ālā zu dienen, während die anderen Lebewesen dazu bestimmt sind, der Menschheit direkt oder indirekt zu dienen. Jedes Geschöpf entsprechend seinem zgedachten Zweck und im Einklang mit dem göttlichen Willen zu gebrauchen, ist ein Akt der Gerechtigkeit. Das Gegenteil davon ist Unrecht.

Auch der Schöpfungszweck der Tiere, deren Fleisch und Milch von Menschen verzehrt werden, besteht darin, dem Menschen zu dienen. Allah Ta'ālā erklärt diese Tatsache im edlen Koran wie folgt: **„Haben sie denn nicht gesehen, dass Wir für sie unter dem, was Wir mit Unseren Händen gemacht haben, Vieh (wie Kamele, Rinder und Schafe) erschaffen haben, über das sie verfügen? Und Wir haben sie ihnen fügsam gemacht, sodass einige von ihnen für sie als Reittiere (dienen) und sie einige davon essen (können). Und sie haben an ihnen (allerlei) Nutzen und Trank. Wollen sie denn nicht dankbar sein?“** (Yāsīn, 36:71-73)

Das Schlachten dieser Tiere zum Zweck der Fleischgewinnung ist erlaubt. Das Schlachten mit der Absicht, ein Qurbān, also ein Opfer darzubringen, ist hingegen eine Ibāda.

„Qurbān“ oder auch „Udhiyya“ bezeichnet Tiere, die mit der Absicht geschlachtet werden, sich Allah zu nähern. Dieses Ritual wird seit Ādam (a.s.) durchgeführt.

Der Qurbān dient als eine Prüfung für die Menschheit. Die Geschichte des ersten Opfers in der Menschheitsgeschichte wird im heiligen Koran wie folgt erzählt: **„(O Mein Gesandter!) Verlies ihnen die Geschichte der beiden Söhne Ādams, der Wahrheit entsprechend, als sie ein Opfer darbrachten (Hābīl einen Widder und Qābīl Feldfrüchte). Da wurde es von dem einen von ihnen (von Hābīl) angenommen, (indem es von einem vom Himmel herabsteigenden Feuer verzehrt wurde), während es vom anderen nicht angenommen wurde. Er (Qābīl, dessen Opfer nicht angenommen wurde, war eifersüchtig und)**

sagte: 'Ich werde dich ganz gewiss töten.' Der (andere, Hābīl) sagte: 'Allah nimmt (das Opfer) nur von den Gottesfürchtigen an, (die seinem Befehl gehorchen und Ungehorsam vermeiden).'" (al-Mā'ida, 5:27)

Später wurde Ibrāhīm (a.s.) vor die Prüfung gestellt, seinen Sohn zu opfern. Da es jedoch nicht Allahs Wille war, dass Ismā'īl (a.s.) geopfert werde, sandte Er ihm an seiner Stelle einen Widder als Opfertier. Dieses Ereignis wird in der Sure as-Sāffāt ausführlich geschildert.

Auch unserem Propheten (s.a.w.) wurde das Opfern von Allah Ta'ālā mit den folgenden Worten befohlen: **„So bete zu deinem Herrn und opfere!“** (Al-Kawthar, 108:2)

Der Qurbān dient als Sühne für Sünden. An einem Opferfest sagte unser Prophet (s.a.w.) zu unserer Mutter, Hazrat Fātima,,: **„(O Fātima!) Geh zu deinem Opfertier und sieh zu (wie es geschlachtet wird). Denn mit dem allerersten Tropfen seines Blutes wird dir jede (kleine) Sünde, die du begangen hast, vergeben.“** (Adh-Dhahabī, al-Muhaddhab, 8/3869)

Der Qurbān ist ein Symbol für die Aufrichtigkeit und Hingabe von Ibrāhīm (a.s.) und seinem Sohn Ismā'īl (a.s.). Auf Geheiß Allahs unterzog sich Ibrāhīm (a.s.) der göttlichen Prüfung und legte seinen geliebtesten Sohn ohne zu zögern unter das Messer. Ismā'īl (a.s.) zeigte sich dabei bereitwillig, sein Leben für Allah zu opfern.

Daher sollte ein Muslim beim Opfern seine Absicht wie folgt formulieren: **„O mein Herr! Dieser mein Körper hat so viele Fehler begangen und so oft gegen Dich rebelliert, dass ich Dir diesen Körper opfern müsste, damit Du mir vergibst. Da Du Menschenopfer aber verboten hast, opfere ich dieses Tier anstelle meines Körpers. Nimm es an.“**

Einige Freunde Allahs haben die Weisheit des Qurbāns wie folgt erklärt: **„Durch das Opfern wird der göttliche Zorn besänftigt. Es zieht das Wohlgefallen Allahs an. Ein Land, in dem viele Opfer dargebracht werden, wird vom Krieg verschont. Beim Opfern gibt es ein allgemeines Interesse und einen absoluten Nutzen für Familie, Kinder und Bedürftige. Im Opferfest manifestiert sich die allumfassende göttliche Vergebung.“**

Gesegnet sind diejenigen, die den Geboten Allahs folgen und Weisheit erlangen!

Hutbede Geçen Ayet ve Hadislerin Metinleri

﴿أَوَلَمْ يَرَوْا﴾ يَعْلَمُوا وَالِاسْتِفْهَامَ لِلتَّفَرِيرِ وَالْوَاوِ الدَّاخِلَةَ عَلَيْهَا لِلْعَطْفِ ﴿أَنَا خَلَقْنَا لَهُمْ مِمَّا عَمِلَتْ أَيْدِينَا﴾ عَمَلْنَاهُ بِلا شَرِيكَ وَلَا مُعِينٍ ﴿أَنْعَامًا﴾ هِيَ الْإِبِلُ وَالْبَقَرُ وَالْعَنَمُ ﴿فَهُمْ لَهَا مَالِكُونَ﴾ ضَابِطُونَ ﴿٧١﴾ ﴿وَدَلَّلْنَاهَا لَهُمْ﴾ وَصَيَّرْنَا هِيَ مُنْقَادَةً لَهُمْ. ﴿فَمِنْهَا رَكُوبُهُمْ﴾ مَرْكُوبُهُمْ، وَفَرِيءٌ «رَكُوبَتُهُمْ»، وَهِيَ بِمَعْنَاهُ كَالْحَلُوبِ وَالْحَلُوبَةِ، وَقِيلَ جَمْعُهُ وَرَكُوبُهُمْ أَيُّ دُو رَكُوبِهِمْ أَوْ فَمِنْ مَنَافِعِهَا رَكُوبُهُمْ. ﴿وَمِنْهَا يَأْكُلُونَ﴾ ﴿٧٢﴾ أَيُّ مَا يَأْكُلُونَ لَحْمَهُ.

﴿وَأَلْهَمَ فِيهَا مَنَافِعَ﴾ مِنَ الْجُلُودِ وَالْأَصْوَابِ وَالْأُوبَارِ. ﴿وَمَشَارِبُ﴾ مِنَ اللَّبَنِ جَمْعٌ مَشْرَبٌ بِمَعْنَى الْمَوْضِعِ، أَوْ الْمَصْدَرُ وَأَمَّا الشَّيْبَانُ ابْنُ عَامِرٍ وَحَدَّثَهُ بِرِوَايَةِ هِشَامٍ. ﴿أَفَلَا يَسْكُرُونَ﴾ ﴿٧٣﴾ نَعَمْ اللَّهُ فِي ذَلِكَ إِذْ لَوْلَا خَلْقُهُ لَهَا وَتَدْلِيلُهُ إِيَّاهَا كَيْفَ أَمْكَنَ التَّوَسُّلُ إِلَى تَحْصِيلِ هَذِهِ الْمَنَافِعِ الْمُهِمَّةِ. [يس: ٧١-٧٣]

“Bizim, kudretimizle meydana getirdiklerimiz arasından onlar için (deve, sığır, koyun cinsi) hayvanlar yarattığımızı hâlâ görmediler mi? Şimdi (böylece) kendileri de onlara sahip bulunmaktadır. Onları, kendilerine boyun eğdirip emirlerine verdik. Onlardan bir kısmını binek edinirler, bir kısmını da yiyorlar. Kendileri için onlarda daha nice faydalar ve içecek (leri süt)ler vardır. Hâlâ şükretmezler mi?”

﴿وَأَنْتَ﴾ يَا مُحَمَّدٌ ﴿عَلَيْهِمْ﴾ عَلَى قَوْمِكَ ﴿نَبَأٌ﴾ حَبْرٌ ﴿ابْنِي آدَمَ﴾ هَابِيلُ وَقَابِيلُ ﴿بِالْحَقِّ﴾ مُتَعَلِّقٌ بِأَنْتَ ﴿إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا﴾ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ كَبُشٌ لِهَابِيلَ وَزُرْعٌ لِقَابِيلَ ﴿فَتَقَبَّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا﴾ وَهُوَ هَابِيلُ بِأَنْ نَزَلَتْ نَارٌ مِنَ السَّمَاءِ فَأَكَلَتْ قُرْبَانَهُ ﴿وَلَمْ يَتَقَبَّلْ مِنَ الْآخَرِ﴾ وَهُوَ قَابِيلُ فَغَضِبَ وَأَضْمَرَ الْحَسَدَ فِي نَفْسِهِ إِلَى أَنْ حَجَّ آدَمُ ﴿قَالَ﴾ لَهُ ﴿لَأَقْتُلَنَّكَ﴾ قَالَ: لِمَ؟ قَالَ لَتَقَبَّلَ قُرْبَانَكَ دُونِي [مائدة: ٢٧]

“(Resûlüm!) Onlara Adem'in iki oğlunun gerçek haberini oku: Hani ikisi birer kurban sunmuşlardı (Hâbil koç, Kâbil ekin sunmuştu) da onlardan birinin (Habilin) ki kabul olunmuş, (gökten inen ateş, onun kurbanını yakmış) diğerininki kabul olunmamıştı. O (kurbanı kabul olunmayan Kâbil, bu durumu kıskanarak kardeşine): "Seni mutlaka öldüreceğim." demişti. (Habil de): "Allah, ancak kendisinin emrine uyan/ karşı gelmekten sakınanlardan (kurbanı) kabul eder." demişti.”

وفى حديث أخرجه الحاكم أن النبي صلى الله عليه وسلم قال لفاطمة: ﴿قُومِي إِلَى أُضْحِيَّتِكَ فَاشْهَدِيهَا، فَإِنَّهُ يُغْفَرُ لَكَ عِنْدَ أَوَّلِ قَطْرَةٍ مِنْ دَمِهَا كُلُّ ذَنْبٍ عَمَلْتِيهِ﴾، وَمِنْهُ مَا رَوَاهُ الْإِمَامُ أَحْمَدُ وَابْنُ مَاجَةَ عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمٍ قَالَ: قَالَ أَصْحَابُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَا هَذِهِ الْأَضَاجِي؟» قَالَ: «سِنَّةُ أَبِيكُمْ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ»، قَالُوا: «فَمَا لَنَا فِيهَا يَا رَسُولَ اللَّهِ؟» قَالَ: «بِكُلِّ شَعْرَةٍ حَسَنَةٍ»، قَالُوا: «فَالصُّوفُ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟» قَالَ: «بِكُلِّ شَعْرَةٍ مِنَ الصُّوفِ حَسَنَةٍ».

وفى رواية أخرى:

﴿يَا فَاطِمَةُ، قُومِي فَاشْهَدِي أُضْحِيَّتِكَ فَإِنَّهُ يُغْفَرُ لَكَ بِأَوَّلِ قَطْرَةٍ تَقَطَّرُ مِنْ دَمِهَا كُلُّ ذَنْبٍ عَمَلْتِيهِ، وَقَوْلِي إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ لَا شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا مِنَ الْمُسْلِمِينَ﴾ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ هَذَا لَكَ وَأَهْلَ بَيْتِكَ خَاصَّةً فَأَهْلُ ذَلِكَ أَنْتُمْ أُمَّ لِلْمُسْلِمِينَ عَامَّةً قَالَ: ﴿بَلِ لِلْمُسْلِمِينَ عَامَّةً﴾

[الراوي: عمران بن الحصين | المحدث: الذهبي | المصدر: المهذب في اختصار السنن، الصفحة أو الرقم: 3869/8]